

XXXIII ČESKO - SLOVENSKÁ
**PSYCHOTERAPEUTICKÁ
KONFERENCIA**

FRUSTRÁCIA AKO VÝZVA

ABSTRAKTY

NEVIDITEĽNÉ RANY NA TELE A DUŠI, KTORÉ OVPLYVŇUJÚ ŽIVOT A HOJA SA POMALY

INVISIBLE WOUNDS ON BODY AND SOUL, THAT AFFECT LIFE. AND HEAL SLOWLY

MUDr. Natália Kaščáková^{1,2}, PhD, ¹Psychiatricko-psychoterapeutická ambulancia, Pro mente sana, Heydukova 27, 81108 Bratislava, ²Institut sociálneho zdraví Univerzity Palackého Olomouc, Univerzitní 22, 77111 Olomouc, +421 918 655113,
nkascakova@gmail.com

ABSTRAKT

Z výskumov a praxe sa ukazuje, že ľudia, ktorí zažívali mnoho nepriazne v detstve bývajú neisto naviazaní vo vzťahoch a majú zhoršené psychické aj celkové zdravie. Cieľom našej práce bolo preskúmať tieto súvislosti v slovenskej reprezentatívnej vzorke a klinických skupinách a ilustrovať problematiku na kazuistikách.

Metódy: Respondenti z reprezentatívnej vzorky obyvateľov Slovenska (n=1018, zber v r.2019), ktorí sa cítia subjektívne zdraví (n=374) boli porovnávaní s ľuďmi s dlhodobými zdravotnými ťažkosťami (n=191), s dlhodobými bolestami (n=415) a s tými, ktorí udávali dlhodobou úzkosť a depresiu (n=36). Klinické vzorky tvorili pacienti s klinickou depresiou (n=36), s panickou poruchou (n=43) a s poruchou užívania látok (n=51). Respondenti odpovedali metódou štandardizovaného rozhovoru na otázky mapujúce zlé zaobchádzanie v detstve (Childhood Trauma Questionnaire; CTQ), stresory počas života (Life Stressor Checklist-Revised; LSC-R), psychopatológiu (Brief Symptom Inventory; BSI-53) prežívanie v blízkych vzťahoch (Experiences in Close Relationships Revised; ECR-R) a resilienciu (Brief Resilience Scale; BRS).

Výsledky: Respondenti z reprezentatívnej vzorky, ktorí udávali dlhodobú úzkosť a depresiu mali významne vyššie hodnoty celkových stresorov, zažívali viac interpersonálneho násilia a traumatického stresu, mali vyššiu vzťahovú úzkostnosť a vyhýbavosť a nižšiu resilienciu než subjektívne zdraví respondenti. V klinických skupinách bol tiež významne vyšší výskyt celoživotných stresorov, interpersonálneho násilia a traumatického stresu a nižšia resiliencia než u subjektívne zdravých respondentov. Respondenti z reprezentatívnej vzorky, ktorí mali skôre závažnosti psychopatológie v oblasti vrchného kvartílu mali významne vyšší výskyt všetkých typov klinicky závažnej traumatizácie v detstve.

Diskusia a záver: Výsledky výskumov poukazujú na súvislosti medzi psycho-sociálnymi faktormi (najmä nepriaznivými skúsenosťami s opatrujúcimi osobami v detstve, zažívaním interpersonálneho násilia a traumatickeho stresu) a neskorším zhoršeným psychickým a celkovým zdravím. Problematika je ilustrovaná na príkladoch mikrokazuistík z praxe, s načrtnutím psychoterapeutických možností, zameraných na posilnenie zdrojov a liečenie traumy.

Kľúčové slová: nepriaznivé zážitky v detstve; psychopatológia; resiliencia; vzťahová úzkostnosť a vyhýbavosť; psychoterapia

ABSTRACT

Research and practice show that people who have experienced a lot of adversity in childhood tend to be insecurely attached in relationships and have poorer mental and overall health. The aim of our work was to investigate these associations in a Slovak representative sample and clinical groups and to illustrate the issue with case reports.

Respondents from a representative sample of the Slovak population ($n=1018$, year 2019) who felt subjectively healthy ($n=374$) were compared with people with long-term health problems ($n=191$), long-term pain ($n=415$) and those who reported long-term anxiety and depression ($n=36$). Clinical samples consisted of patients with clinical depression ($n=36$), panic disorder ($n=43$) and substance use disorder ($n=51$). Using a standardized interview method, respondents answered questions mapping childhood maltreatment (Childhood Trauma Questionnaire; CTQ), lifetime stressors (Life Stressor Checklist-Revised; LSC-R), psychopathology (Brief Symptom Inventory; BSI-53) attachment in close relationships (Experiences in Close Relationships Revised; ECR-R), and resilience (Brief Resilience Scale; BRS)

Respondents in the representative sample who reported long-term anxiety and depression had significantly higher levels of total stressors, experienced more interpersonal violence and traumatic stress, had higher attachment anxiety and avoidance, and lower resilience than did the subjectively healthy respondents. The clinical groups also had significantly higher prevalence of life stressors, interpersonal violence and traumatic stress and lower resilience than the subjectively healthy respondents. Respondents in the representative sample who had psychopathology severity scores in the upper quartile had a significantly higher prevalence of all types of clinically significant childhood trauma.

Discussion and Conclusion: Research findings point to associations between psychosocial factors (particularly adverse experiences with caregivers in childhood, experiencing interpersonal violence and traumatic stress) and later poorer mental and general health. Issues are illustrated with examples of micro-cases from practice, outlining psychotherapeutic options aimed at enhancing resources and healing trauma.

Keywords: adverse experiences in childhood; psychopathology; resilience; attachment anxiety and avoidance; psychotherapy

Táto práca bola podporená Grantom Slovenskej Psychiatrickej Spoločnosti 2021 Výskyt psychickej traumatizácie u drogovo závislých pacientov.

ZÁŽITKY POSILNENIA V KONCENTRATÍVNEJ POHYBOVEJ TERAPII

EGO-TONIC EXPERIENCES IN CONCENTRATIVE MOVEMENT THERAPY

Mgr. Norbert Uhnák, klinický psychológ a psychoterapeut, Údernícka 6, Bratislava

ABSTRAKT

Koncentratívna pohybová terapia (KPT) je psychoterapeutická metóda, ktorá pracuje s rozšírovaním vedomia prostredníctvom zamerania pozornosti (koncentratívna) na pohyb a to pohyb v rovinách: fyzickej, emocionálnej, kognitívnej. V jej repertoári sú i konkrétnie možnosti – ponuky, ktoré majú ego - posilňujúci charakter. Krátka prednáška načrtne možnosti použiteľné v náročných situáciách predstavujúcich výzvu v živote klienta.

ABSTRACT

Concentrative movement therapy (CMT) is psychotherapeutical method which works with enlargement of consciousness by focusing on awareness of movement. The movement is present bodily, emotional, cognitive. In a repertory of CMT are particular possibilties, so called offers, which have ego-tonic character. The short presentation will draft applicable possibilities in client's difficult situations of challenges.

MOŽNOSTI VYUŽITIA EMDR TERAPIE V LIEČBE PORÚCH PRÍJMU POTRAVY (KAZUISTIKA)

POSSIBILITY OF EMDR THERAPY IN THE TREATMENT OF EATING DISORDERS (CASE REPORT)

Mgr. Trojanová Klaudia, Psychiatrická nemocnica P. Pinela, Malacká cesta 63, 90218 Pezinok, +421 918 752383, klaudiatrojanova@gmail.com

ABSTRAKT

Úvod: Pri slove „frustrácia“ sa mi vynorí obraz človeka stojaceho pred stenou, za ktorou je vytúžený cieľ. Pokiaľ je obraz takto jednoznačný, chce to možno tvorivosť a vytrvalosť pri zdolávaní steny. Čo však vtedy, ak sa cieľ stáva prekážkou ? ...Je to niečo s čím sa potýkam spoločne s mojimi pacientkami/klientkami na ceste liečby ich porúch príjmu potravy.

Prípad: V kazuistike prinášam možnosti zvládania ambivalencie, nejednoznačnosti cieľa, prekonávanie strachu u 15 ročného dievčaťa aj formou EMDR terapie.

Diskusia: Diskutované sú možnosti využitia EMDR terapie v liečbe PPP.

Kľúčové slová : poruchy príjmu potravy, EMDR, ambivalencia

ABSTRACT

Introduction: When I hear the word "frustration", the image of a person standing in front of a wall with a desired goal behind it, comes to my mind... If the image is so clear, it may take creativity and perseverance to overcome the wall. But what if the goal becomes an obstacle ? ...This is something I struggle with together with my patients on their eating disorder treatment journey.

Case description: In this case report I present the possibilities of managing ambivalence , goal ambiguity , overcoming fear in a 15 year old girl also in the form of EMDR therapy , which is less used in the treatment of eating disorders.

Discussion: The possibilities of using EMDR therapy in the treatment of ED are discussed.

Keywords : eating disorders, EMDR, ambivalence.

FRUSTRÁCIA, DEŠTRUKCIA, SEPARÁCIA A ICH KREATÍVNY POTENCIÁL

FRUSTRATION, DESTRUCTION, SEPARATION AND THEIR CREATIVE POTENTIAL

Tomáš Puškárik, Mgr., Denní Sanatorium Horní Palata, U Nespyky 28, Praha, 150 00,
+420 257 322366, tomas.puskarik@vfn.cz

ABSTRAKT

Úvod: Frustrácia je jedným zo základných prvkov psychoanalyticky orientovanej psychoterapie. V anglofónnej literatúre je tento termín zriedkavejší, preferuje sa skôr abstinencia. V určitom zmysle ide o miernejší termín, na druhú stranu ale v sebe zahŕňa výrazný predpoklad závislosti. V oboch termínoch sa skrýva určitá dávka deštruktivity. Deštruktivita však má aj svoj kreatívny potenciál. Okrem toho je silno spojená aj s absenciou, u Kleinovej a hlavne u Biona je to neprítomný prs, ktorý vyvoláva agresiu. U Greena je to práca negatívu a negatívna halucinácia, ktoré majú štrukturujúci účinok. A v neposlednej rade má u Winnicotta ničenie objektu za výsledok jeho použiteľnosť- bez agresie nie je možná separácia.

Prípad: Vyššie zmienené teoretické východiská poslúžia k reflexii priebehu jedného sedemtýždňového denného stacionára. Ten pozostával z každodennej skupinovej psychoterapie vedenou psychodynamicky. Skupinu tvorilo 11 členov, 5 mužov a 6 žien s diagnózami prevažne neurotického okruhu. Špecifíkom skupiny bolo, s akou intenzitou a perzistenciou sa snažila o závislú pozíciu a útočila na myslenie, čo samozrejme viedlo k frustrácii skupiny aj terapeuta.

Diskusia: Príspevok si kladie za cieľ v prvom rade prepojenie klinickej praxe a teórie. Účelom tohto prepojenia je ponúknuť optiku, pomocou ktorej je možné sa na frustráciu a deštruktívne procesy v skupine pozerať ako na terapeuticky produktívne a zrozumiteľné fenomény. Zároveň sa príspevok dotkne možnosti aplikovania psychoanalytickej teórie, ktorá je primárne dyadická, na skupinovú prácu.

Kľúčové slová: psychoanalýza, frustrácia, separácia, deštrukcia, kreativita

ABSTRACT

Introduction: Frustration is one of the basic elements of psychoanalytically oriented psychotherapy. In the Anglophone literature, this term is rarer, with abstinence being

preferred. In a sense, it is a milder term, but on the other hand, it includes a strong presumption of dependence. There is a certain amount of destruction in both terms. However, destructiveness also has its creative potential. In addition, it is strongly associated with absence, in Klein's and especially in Bion's theoretical corpus it is the absent breast that causes aggression. For Green, it is the work of negatives and negative hallucination that have a structuring effect. And last but not least, the destruction of an object in Winnicott results in its usability - without aggression, separation is not possible. Case: It consisted of daily group psychotherapy conducted psychodynamically. The group consisted of 11 members, 5 men and 6 women, with diagnosis mainly from the neurotic spectrum. The specificity of the group was the intensity and persistence with which it sought a dependent position and attacked thinking, which of course led to the frustration of both the group and the therapist.

Discussion: The paper aims primarily to link clinical practice and theory. The purpose of this link is to offer optics through which frustration and destructive processes in the group can be seen as therapeutically productive and understandable phenomena. At the same time, the paper touches on the possibility of applying psychoanalytic theory, which is primarily dyadic, to group work.

Key words: psychoanalysis, frustration, separation, destruction, creativity

FRUSTRÁCIA AKO VÝZVA.

FRUSTRATION AS A CHALLENGE.

Mgr. Ing. Alexandra Říhová Satalické terapeutické centrum s.r.o, Stratovská 107/5, Praha 9, 190 15, ČR. +420 728 077 425 alexandra.rihova@outlook.com

ABSTRAKT

Frustrácia ako výzva. Čo prinášajú k tejto téme hranice terapeutického vzťahu? Ako sú vnímané na oboch stranách vzťahovania? Aké sú snahy pacientov/klientov a aké tendencie vieme vnímať u seba/terapeuta? Čo prinesú jemné posuny a čo prekročenia tejto hranice? Čo sa mení po ukončení psychoterapie? Ako nazerat na vzťah terapeut - bývalý klient? Je to inak v cvičnej terapii? Ako sa vysporiadať s týmito otázkami vrámci psychoterapeutického prístupu bez vytýčenia špecifického terapeutického settingu?

Kľúčové slová: terapeuticky vzťah, frustrácia, terapeut, klient, hranice terapeutického vzťahu, prekročenie hraníc terapeutického vzťahu, cvičná terapia, psychoterapeutický prístup.

ABSTRACT

Frustration as a challenge. What do borders of therapeutic relationship bring to this topic? How are they perceived by both sides of the relationship? What are the efforts on the side of patients/clients and what tendencies can we see in therapists? What effects do gentle shifts have and how does overshooting the border affect the relationship? What changes at the end of the therapy? How can we look at the relationship of a therapist and their ex-clients? Does it work different in a training therapy? How to deal with these questions in psychotherapeutic approach without pointing out a specific therapeutic setting?

Key words: therapeutic relationship, frustration, therapist, client, borders of therapeutic relationship, overshoot of borders of therapeutic relationship, training therapy, psychoterapeutic approach.

TEBA CHCEM ZA KAMARÁTA

I WANT YOU AS MY FRIEND

Mgr. Ing. Alexandra Říhová, Satalické terapeutické centrum s.r.o, Stratovská 107/5, Praha 9, 190 15, ČR. +420 728 077425 alexandra.rihova@outlook.com

ABSTRAKT

Frustrácia ako výzva. Čo prinášajú k tejto téme hranice terapeutického vzťahu? Ako sú vnímané na oboch stranách vzťahovania? Aké sú snahy pacientov/klientov a aké tendencie vieme vnímať u seba/terapeuta? Čo prinesú jemné posuny a čo prekročenia tejto hranice? Čo sa mení po ukončení psychoterapie? Ako nazerať na vzťah terapeut - bývalý klient? Je to inak v cvičnej terapii? Ako sa vysporiadať s týmito otázkami v rámci psychoterapeutického prístupu bez vytýčenia špecifického terapeutického settingu?

Kľúčové slová: terapeuticky vzťah, frustrácia, terapeut, klient, hranice terapeutického vzťahu, prekročenie hraníc terapeutického vzťahu, cvičná terapia, psychoterapeutický prístup.

ABSTRACT

Frustration as a challenge. What do borders of therapeutic relationship bring to this topic? How are they perceived by both sides of the relationship? What are the efforts on the side of patients/clients and what tendencies can we see in therapists? What effects do gentle shifts have and how does overshooting the border affect the relationship? What changes at the end of the therapy? How can we look at the relationship of a therapist and their ex-clients? Does it work different in a training therapy? How to deal with these questions in psychotherapeutic approach without pointing out a specific therapeutic setting?

Key words: therapeutic relationship, frustration, therapist, client, borders of therapeutic relationship, overshoot of borders of therapeutic relationship, training therapy, psychotherapeutic approach.

SEBASKÚSENOSTNÝ VÝCVIK V DYNAMICKEJ PSYCHTERAPII Z POHĽADU FREKVENTANTOV.

SELF-EXPERIENCE TRAINING IN DYNAMIC PSYCHOTHERAPY – TRAINERS PERSPECTIVE.

Mgr. Viera Cvíková PhD., Bc. Zuzana Gajdošová Univerzita Komenského Filozofická fakulta,
Katedra psychológie, Gondova 2. Bratislava, SR +421 907 794 902 viera.cvikova@uniba.sk

ABSTRAKT

Sebaskúsenostná časť psychoterapeutického výcviku je povinnou súčasťou vzdelávania budúcich terapeutov. Práca sa zaobrá identifikovaním zmien, ktoré frekventanti výcviku na sebe zaznamenali vplyvom pôsobenia procesu zážitkovej časti vzdelávania vo výcviku Dynamickej psychoterapie. Hlavným cieľom práce bolo zistiť, aké zmeny na sebe frekventanti zaznamenali vo vzťahu k sebe, v interpersonálnych vzťahoch a v profesionálnej oblasti. V kvalitatívnom výskumnom prístupe sme využili focus groups, spracovanie údajov sme realizovali tematickou analýzou. Výsledky ukázali pozitívne zmeny v sebasystéme frekventantov v jeho emočnej, kognitívnej aj behaviorálnej oblasti. Rovnako pozitívne vplyvy sebaskúsenostného výcviku uvádzali naši participanti v súvislosti so vzťahovou kompetenciou aj terapeutickými zručnosťami. Sebaskúsenostný výcvik pomohol prispieť k rozvoju terapeutických účinných faktorov – osobnosť terapeuta, jeho vzťahovej kompetencii aj profesionálnych terapeutických zručností u našich participantov.

Kľúčové slová: psychoterapeutický výcvik, dynamická psychoterapia, sebaskúsenosť, kvalitatívny výskum.

ABSTRACT

The self-experience part of a psychotherapeutic training is a mandatory part of the education of future therapists. Presented work aimed to identify changes that the trainees have experienced due to the influence of the experiential part of education in Dynamic Psychotherapy training. The main goal of the work was to find out what changes the participants experienced in relation to themselves, in interpersonal relationships and in the field of their current profession. In the qualitative research approach, we used focus groups, thematic analysis was used for data processing. The results showed positive changes in the participants' self-system, in emotional, cognitive and behavioral areas. Equally positive effects of self-experiential training were mentioned by our participants in

connection with relationship competence and therapeutic skills. Self-experience training has helped to contribute to the development of therapeutic efficacy factors - the therapist's personality, relationship competence and professional therapeutic skills.

Keywords: psychotherapeutic training, dynamic psychotherapy, self-experience, qualitative research.

FRUSTROVANÝ VS „DOSŤ DOBRÝ TERAPEUT“

FRUSTRATED VS „GOOD ENOUGH THERAPIST“

prof. PhDr. Anton Heretik, PhD, sr, Katedra psychológie FiF UK, Bratislava, +421 907 777215, anton.hheretik@gmail.com

MUDr. Andrea Heretiková Marsalová, REA-Ambulancia psychiatrie a psychoterapie, s.r.o., +421 904 35591, andrea.marsalova@gmal.com

ABSTRAKT

Zdroje frustrácie psychoterapeuta možno odhaliť v príprave na profesiu, samotnom výkone i ukončovaní praxe. Typické reakcie na frustráciu sú podľa Rosenzweiga extrapunitívna, impunitívna a intrapunitívna agresia. Veľkým zdrojom frustrácie je narcizmus terapeuta konfrontovaný s narcizmom klienta. „Dost' dobrý“ terapeut je parafrázou pojmu „dosť dobrá matka“ D.Winnicotta. Diskutuje sa aké vlastnosti „dosť dobrého“ terapeuta ho chránia pred nadmernou frustráciou.

Kľúčové slová: frustrácia - agresia- narcizmus – dosť dobrý terapeut

ABSTRACT

Resources of frustration of the therapist can be found in the preparation for the profession, in the performance of therapy and also in the termination of the practice. Typical reactions to the frustration according to Rosenzweig are extrapunitive, impunitive and intrapunitive aggression. A big source of frustration is confrontation of the narcissism of the therapist with the narcissism of the client. „Good enough“ therapist is a paraphrase of Winnicott's concept of „good enough mother“. Properties of a „good enough“ therapist, which protects him or her against excessive frustration are discussed.

Key words: frustration - aggression- narcissism - good enough therapist

JEDINÝ SPRAVEDLIVÝ - ANEB MOC A BEZMOC PŘI SCHÉMA-TERAPEUTICKÉ PRÁCI S ANANKASTICKÝM PACIENTEM

THE ONLY FAIR - OR POWER AND HELPLESSNESS IN THE SCHEME-THERAPEUTIC WORK WITH AN ANANKASTIC PATIENT

Prof. MUDr. Ján Praško, CSc, PhDr. Marie Ocisková PhD., Klinika psychiatrie Fakultní nemocnice Olomouc a Lékařská fakulta v Olomouci, Katedra psychologických vied, Fakulta sociálnych vied a zdravotnictva, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Slovenská republika, Katedra psychoterapie, IPVZ Praha, praskojan@seznam.cz

ABSTRAKT

Pacient s anankastickou poruchou osobnosti usiluje o lásku druhých nadměrnou snahou a perfekcionismem a nechápe, proč to druzí neoceňují. Obvykle bývá disciplinovaný, tvrdohlavý a lakový. Protože chce vše kontrolovat, může odmítat názory a návrhy terapeuta a usilovat o řízení vztahu i průběhu sezení. Odtažitost a nedostatečná schopnost vyjádřit své emoce může některé terapeuty nudit nebo rozčilovat. Stávají se pak netrpělivými a nutí pacienta vyjadřovat emoce. To budí silný odpor. Mohou při práci zažívat různé emoce a úvahy, kdy se mu pacientův projev jeví jako nudný, suchý, zaplavující detaile bez hierarchizace. Terapeuti, kterým se líbí idealizace a závislost pacientů v terapii, často považují anankastické pacienty za málo vděčné, protože mají tendenci nevytvářet takovýto druh terapeutického vztahu. Někteří anankastičtí pacienti vyjadřují svou potřebu kontroly v terapii přímým nebo pasivně-agresivním způsobem. Například když dostanou domácí úkol, mohou přímo říci terapeutovi, že úkol je irelevantní nebo hloupý, nebo souhlasí, že jej udělají, ale pak ho zapomenou udělat nebo na něj nemají čas. Tito pacienti mohou u terapeuta evokovat hněv nebo frustraci a vyvolávat konflikty související s terapeutovou vlastní potřebou mít věci pod kontrolou. Reakce terapeutů na anankastického pacienta mohou poskytovat cennou informaci o samotném pacientovi a zdrojích jejich potíží. Jedním z hlavních cílů terapie je naučit se „více cítit a prožívat, méně myslet“. K dosažení tohoto cíle je nicméně nezbytná práce s terapeutovým vlastním protipřenosem. Zážitkový interaktivní workshop umožní prozkoumat vlastní protipřenosové reakce pomocí uvědomění svých stavů myslí (tzv. módů) a posílit empatii k prožívání pacienta pomocí mentalizace jeho stavu. Účastníci si při nácviku vyzkouší zpracování terapeutických situací, ve kterých se terapeuti pracující s těmito pacienty často cítí bezmocní.

ABSTRACT

A patient with anankastic personality disorder strives for the love of others through excessive effort and perfectionism and does not understand why others do not appreciate it. He/she is usually disciplined, stubborn and greedy. Because he/she wants to control everything, he/she can reject the therapist's opinions and suggestions and strive to manage the relationship and the course of the session. The withdrawal and lack of ability to express their emotions can bore or upset some therapists. They then become impatient and force the patient to express emotions. This arouses strong resistance. At work, they may experience various emotions and reflections, when the patient's speech seems boring, dry, flooding details without hierarchization. Therapists who like the idealization and dependence of patients in therapy often find anankastic patients ungrateful because they tend not to create this kind of therapeutic relationship. Some anankastic patients express their need for control in therapy in a direct or passive-aggressive manner. For example, when they are given a homework assignment, they can directly tell the therapist that the assignment is irrelevant or stupid, or they agree to do it, but then they forget to do it or do not have time for it. These patients can evoke anger or frustration in the therapist and provoke conflicts related to the therapist's own need to keep things under control. Therapists' responses to an anankastic patient can provide valuable information about the patient himself and the sources of their problems. One of the main goals of therapy is to learn to "feel and experience more, think less." To achieve this goal, however, it is necessary to work with the therapist's own countertransference. The experiential interactive workshop will allow you to explore your own countertransference reactions by realizing your states of mind (so-called modes) and strengthen the empathy for the patient's experience by mentalizing his state. Participants will try to process therapeutic situations in which therapists working with these patients often feel helpless.

KOGNITIVNĚ BEHAVIORÁLNÍ TERAPIE VZTAHOVÉ OBSEDANTNĚ KOMPULZIVNÍ PORUCHY: KONTROLA A BEZMOC NA POLI VZTAHŮ

A COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY IN A RELATIONAL OBSESSIVE COMPULSIVE DISORDER: CONTROL AND HELPLESSNESS IN THE FIELD OF RELATIONSHIPS

Prof. MUDr. Ján Praško, CSc., PhDr. Marie Ocisková PhD, Klinika psychiatrie Fakultní nemocnice Olomouc a Lékařská fakulta v Olomouci, Katedra psychologických vied, Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Slovenská republika, Katedra psychoterapie, IPVZ Praha, praskojan@seznam.cz

ABSTRAKT

Vzťahová obsedantně kompulzivní porucha (V-OCD) se projevuje nutkavou kontrolou vzťahu. Jedinci s OCD se snaží kontrolovať, neutralizovať nebo zabrániť výskytu obsesii týkajúcich se vzťahu pomocí kompulzívного kontrolovaní. Kompulze zvyšujú nebo udržujú četnosť obsesí. Léčbou volby je KBT.

V-OCD se projevuje znepokojujúcimi obsesemi o správnosti vztahu nebo vhodnosti partnera (např. není dostatečně chytrý, morální nebo dobré vypadající). Obsese se mohou týkať kontroly partnera i kontroly sebe ve vzťahu. Jedinci V-OCD používají ke snížení tenze spojené s obsesemi mentální nebo behaviorální kompulze. Snaží se získať od druhých ujištění, že vztah je dobrý, testují nebo kontrolují partnera, sledují chyby, vyhledávají informace, jak poznat dobrý vztah. Kontrolující chování zvyšuje pozornosť k obsesím, posiluje jejich důležitosť a intenzitu. Obsese vyrůstají na základě maladaptivních přesvědčení (např. že vztah, kterým si nejsem absolutně jistý, povede k extrémní katastrofě). Snaha o kontrolu se projevuje také v terapeutickém vztahu.

Přenosové a protipřenosové zpracování může u pacienta i u terapeuta vyvolávat napětí a bezmoc.

Workshop se zaměřuje na popis vztahové OCD, základní KBT strategie, ukázky přenosových a protipřenosových jevů v chování a nácvik zvládání typických situací v terapeutickém sezení.

Vzťahová OCD je málo rozpoznávanou formou OCD, která významně ovlivňuje vztahy pacienta i jeho blízkých a která zasluzuje systematickou psychoterapii.

ABSTRACT

Relational obsessive compulsive disorder (R-OCD) is manifested by compulsive relationship control. Individuals with OCD seek to control, neutralize, or prevent relationship-related obsessions through compulsive control. Compulsions increase or maintain the frequency of obsessions. The treatment of choice is CBT.

Worrying obsessions manifest R-OCD about the correctness of the relationship or the partner's suitability (e.g. not smart enough, moral or good looking). Obsessions can involve controlling the partner and controlling oneself in the relationship. Individuals use R-OCD to reduce the tension associated with mental or behavioural compulsion obsessions. They try to get assurances from others that the relationship is good. They test or check their partner, look for mistakes, and look for information on how to know a good relationship. Controlling behaviour increases attention to obsessions and strengthens their importance and intensity. Obsessions grow based on maladaptive beliefs (e.g., a relationship I am unsure of will lead to an extreme catastrophe). The desire for control is also reflected in the therapeutic relationship. Transmission and anti-transmission processing can cause tension and helplessness in both the patient and the therapist.

The workshop describes relational OCD, basic CBT strategies, examples of transmission and anti-transmission phenomena in behaviour and training in coping with typical situations in a therapeutic session.

Relational OCD is a little-recognized form of OCD that significantly affects the relationships of patients and their loved ones, and that deserves systematic psychotherapy.

STRETNUTIE S ARTETERAPEUTICKÝMI TECHNIKAMI AKO PRIESTOR PRE POSILNENIE SEBA BEZ SEBAPOŠKODZOVANIA

EXPERIENTIAL ENCOUNTER WITH ART THERAPY TECHNIQUES AS A SPACE FOR STRENGTHENING YOURSELF WITHOUT SELF-HARM

PhDr. Monika Piliarová, PhD., Denné centrum duševného zdravia Facilitas n.o., Spišské námestie 4, Košice, SR +421 907 933214 facilitas@post.sk

Spoluautor : Mgr. Melánia Macková, Denné centrum duševného zdravia Facilitas n.o., Spišské námestie 4, Košice, Slovensko, SR +421 907 933214 facilitas@post.sk

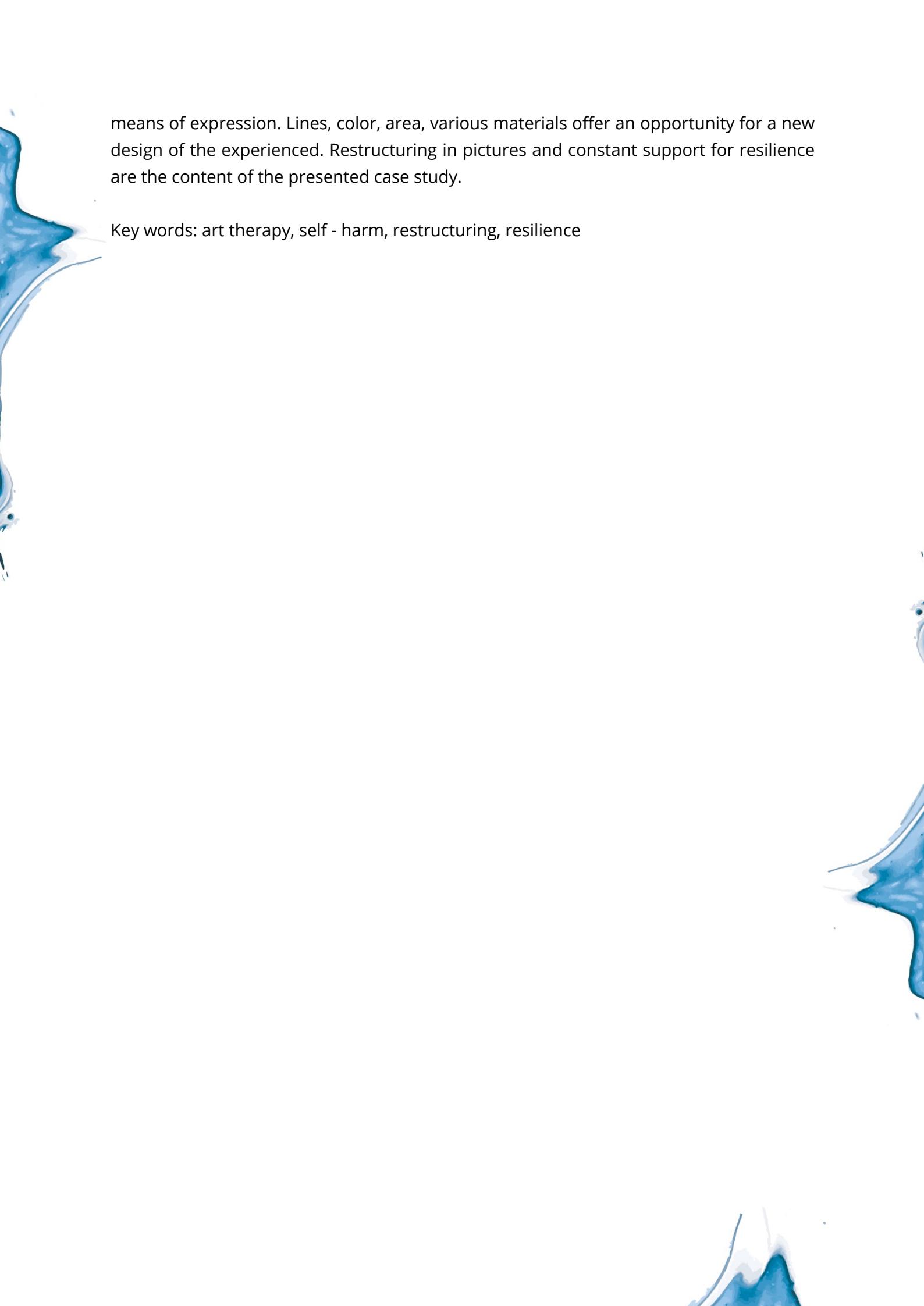
ABSTRAKT

Verbalizovať prežívanie, pocity, myšlienky v 14 rokoch života, keď sa ocitnete mimo domova, mimo svojich blízkych, ktorí vlastne sú označení za tých, ktorí Vám škodia a ľudia okolo Vás tvrdia, že Vám chcú pomôcť sa zdá byť na začiatku takmer nemožné. Zmena zo dňa na deň, postupy, ktoré sa dejú vo Váš prospech a následné ponuky terapií, ktoré vlastne nie je možné celkom odmietnuť. Vďaka ochote a trpežlivosti odborných pracovníkov sa ukazuje, že sedenia a sprevádzanie neboli len odsedeným časom mimo školských povinností. Tu sa stretávame s klientkou, ktorá online i naživo sa prostredníctvom arteterapeutických techník konfrontuje so zmenami a vyjadrovaním prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov uchopuje svoje emočné prežívanie. Línie, farba, plocha, rôzne materiály ponúkajú príležitosť k novému stvárňovaniu prežívanejho. Reštrukturalizácia v obrazoch a neustála podpora reseliencie sú obsahom predkladanej kazuistickej štúdie.

Kľúčové slová : arteterapia, sebapoškodzovanie, reštrukturalizácia, reseliencia.

ABSTRACT

Verbalizing the experiences, feelings, thoughts in the 14 years of life, when you find yourself away from home, outside your loved ones, who are actually labeled as those who harm you and people around you say that they want to help you, it seems almost impossible at the beginning. Day-to-day change, procedures that work in your favor, and subsequent therapies that can't actually be rejected altogether. Thanks to the willingness and patience of the professionals, it turns out that the sessions and accompaniment were not just off-hours. Here we meet a client who, online and live, is confronted with changes through art therapy techniques, and she grasps her emotional experience through artistic

The background of the page features a large, abstract graphic element in the corners and along the sides. It consists of irregular, flowing shapes in shades of blue, white, and light grey, resembling liquid or organic forms.

means of expression. Lines, color, area, various materials offer an opportunity for a new design of the experienced. Restructuring in pictures and constant support for resilience are the content of the presented case study.

Key words: art therapy, self - harm, restructuring, resilience

HUDBA AKO VÝZVA... OD FRUSTRÁCIE A VYČERPANIA KU ROVNOVÁHE SKRZ MUZIKOTERAPIU

MUSIC AS A CHALLENGE ... FROM FRUSTRATION AND EXHAUSTION TO BALANCE THROUGH MUSIC THERAPY

Mgr. et Mgr. Tatiana Škapcová, DiS.art, Ph.D., Katedra hudební výchovy, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Žižkovo nám. 5 771 40 Olomouc,
+421 948 464827 tatianaskapcova@gmail.com

ABSTRAKT

Pracovné vyčerpanie je častým dôsledkom dlhodobého stresu a napäťia. Nadmerná záťaž často viedie ku tzv. syndrómu vyhorenia, ktoré v kontexte pracovnej výkonnosti a životnej spokojnosti je nežiadúcim javom.

Príspevok chce priniesť pohľad do možného aplikovania hudobno – receptívnych metód, ako základu pre eliminovanie pracovnej vyťaženosťi a prevencii proti vyhoreniu.

Muzikoterapia, ako umelecká terapia je v európskom i svetovom meradle dynamicky sa rozvíjajúcim modelom práce - podpory klienta, či pacienta s rôznymi druhmi ťažkostí a chorôb. Muzikoterapeutické metódy vychádzajúce z konkrétnych metodologických štruktúr, sú súčasťou systémovej podpory v rámci interdisciplinárnej intervencie. Jednotlivé metódy a ich aplikovanie sú i výskumne podporované skrz vedecké i edukačné inštitucionálne zázemie.

Cieľmi príspevku tak sú: oboznámenie základných princípov a schém hudobno – receptívnych metód, ich aplikovania a poznámok z praxe. V ďalších smeroch chce príspevok v širšom kontexte informovať o muzikoterapii ako procese ku náprave človeka trpiaceho psychosomatickými, či psychickými ťažkoťami a poukázať na aktuálne možnosti výskumného rámca v zameraní na muzikoterapeutické činnosti a elimináciu vyhorenia.

Neodmysliteľnou súčasťou príspevku tak chce byť aj diskusia, ktorou sa otvoria kontexty náhľadu nielen ku samotnej procesuálnej muzikoterapeutickej aplikácii a aktuálnemu výskumu v oblasti, ale najmä ako výzva, skrz ktorú môžeme hudobné prostriedky účinne používať na ceste ku uzdraveniu seba i ostatných.

Kľúčové slová: Muzikoterapia, vyčerpanosť, hudobno- receptívne metódy, zmena, psychosomatika, životná spokojnosť.

ABSTRACT

Work exhaustion is a frequent result of long-term stress and tension. Excessive workload often leads to the so-called burnout syndrome, which is an undesirable phenomenon in the context of job performance and life satisfaction. The paper wants to provide insight into the possible application of music - receptive methods as a basis for eliminating workload and burnout prevention.

Music therapy, as art therapy, is a dynamically developing model of work on a European and global scale - supporting a client or patient with various types of difficulties and diseases. Music therapy methods based on specific methodological structures are part of systemic support within the interdisciplinary intervention. Individual methods and their application are also research-supported through scientific and educational institutional background.

The objectives of the paper are: acquaintance with the basic principles and schemes of music - receptive methods, their application and notes from practice. In other directions, the paper wants to inform in a broader context about music therapy as a process to remedy a person suffering from psychosomatic or psychological difficulties and to point out the current possibilities of the research framework focusing on music therapy activities and burnout elimination.

An integral part of the article is a discussion that opens up the contexts of insight not only to the process of music therapy application and current research in the field, but especially as a challenge through which we can effectively use musical means on the way to healing ourselves and others.

Key words: Music therapy, exhaustion, music - receptive methods, change, psychosomatics, well - being.

ŠPECIFIKÁ SUPERVÍZIE MANŽELSKÉJ A RODINNEJ PSYCHOTERAPIE.

THE PARTICULARITIES OF THE MARRIAGE AND FAMILY THERAPY SUPERVISION.

Mgr. Vladimír Hambálek, Coachingplus, Cabanova 42, 84102 Bratislava, SR. +421 905 32 32 01, vladimir@coachingplus.org

PhDr. Ivan Valkovič, Coachingplus, Štúrova 3, 81102 Bratislava, SR. +421 903 722 874, valkovic@coachingplus.org

ABSTRAKT

Zámerom interaktívnej prezentácie je predstaviť špecifiká supervízneho procesu manželskej a rodinnej terapie, modely dobrej praxe a úskalia rôznych formovanie supervízie práce manželských a rodinných terapeutov a terapeutiek.

Kľúčové slová: supervízny proces, manželská a rodinná terapia.

ABSTRACT

The aim of this interactive presentation is to introduce the particularities of the marriage and family therapy supervision, models of good practice and stumbling blocks of different forms of supervision of the work of marriage and family therapists.

Key words: supervision process, marriage & family therapy.

TERAPIA SEBAPRESIAHNUTÍM V LIEČBE ZÁVISLOSTI OD ALKOHOLU

TRANSCENDING SELF THERAPY IN THE TREATMENT OF ALCOHOL USE DISORDER

Mgr. Adam Kurilla Katedra psychológie, Filozofická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave, Centrum výskumu psychických porúch, Vedecký park, Univerzita Komenského v Bratislave

PhDr. Zuzana Kamendy, PhD., Centrum pre liečbu drogových závislostí Bratislava, Hraničná 2, 821 05 Bratislava, t.č. 0911201241, email: kurilla@cpldz.sk

ABSTRAKT

Úvod: Terapia sebapresiahnutím (TS) je integratívna kognitívno-behaviorálna liečba závislostí. Ide o manualizovaný skupinový psychoterapeutický program pozostávajúci zo 4 modulov a 20 sedení. Cieľom práce bolo porovnať účinnosť tohto programu s obvyklou psychoterapeutickou liečbou závislosti od alkoholu v Centre pre liečbu drogových závislostí Bratislava.

Metódy: Výskumná vzorka pozostávala zo 79 participantov (33 % žien), ktorí sa liečili kvôli závislosti od alkoholu. Priemerný vek bol 46,8 rokov (SD 12,5). V 4 terapeutických skupinách bola pacientom poskytnutá obvyklá liečba (OL) a v 4 bola aplikovaná TS. V TS skupinách bolo zaradených 39 a v OL skupinách 40 pacientov. Terapeuti poskytujúci TS boli zaškolení a supervidovaní autorom prístupu. Indikátory účinnosti terapie boli relaps, retencia a kompliancia v liečbe, psychopatológia meraná Hopkins Symptom Checklist - 25 a kvalita života meraná WHOQOL-BREF. Pacienti v TAU a TS skupine sa na začiatku protokolu signifikantne nelíšili v žiadnej z porovnávaných charakteristik. Terapeuti v OL skupine mali signifikantne dlhšiu prax.

Výsledky: Neboli zistené žiadne štatisticky signifikantné rozdiely v účinnosti medzi TS a TAU.

Diskusia: Diskutované sú možné príčiny diskrepancií s predchádzajúcimi prácam, kde sa TS javila ako účinnejšia v porovnaní s OL.

Závery: TS je manualizovaný psychoterapeutický program, ktorý sa svojimi vlastnosťami hodí do štandardných ústavných i ambulantných liečebných programov. V slovenských podmienkach sa jeho účinnosť zatiaľ neprekázala ako nadradená OL, ale javí sa minimálne rovnako efektívny. Ukazuje sa, že TS môže byť vhodným prístupom najmä pre začínajúcich terapeutov s malými skúsenosťami s poskytovaním psychoterapie.

Kľúčové slová: terapia sebapresiahnutím, kognitívno-behaviorálna terapia, skupinová psychoterapia, závislosť od alkoholu

ABSTRACT

Introduction: Transcending Self Therapy (TST) is an integrative cognitive-behavioral treatment of addictions. It is a manualized group psychotherapy program consisting of 4 modules and 20 sessions. The aim of the study was to compare the efficacy of this program with the usual psychotherapeutic treatment of alcohol dependence in the Center for Treatment of Drug Dependencies Bratislava.

Methods: The research sample consisted of 79 participants (33% women) who entered treatment for alcohol use disorder. The mean age was 46.8 years (SD 12.5). In 4 therapeutic groups, the patients received treatment as usual (TAU) and in 4 they received TST. There were 39 patients in the TST groups and 40 patients in the TAU groups. Therapists providing TST were trained and supervised by the author of TST. Indicators of therapy efficacy were relapse, retention and treatment compliance, psychopathology as measured by Hopkins Symptom Checklist - 25 and quality of life as measured by WHOQOL-BREF. Patients in the TAU and TST groups did not differ significantly at the beginning of the protocol in any of the compared characteristics. Therapists in the TAU group had significantly longer experience.

Results: No statistically significant differences in efficacy were found between TST and TAU.

Discussion: Possible causes of discrepancies with previous works are discussed, where TST appeared to be more effective compared to TAU.

Conclusions: TST is a manualized psychotherapeutic program, which with its properties fits into standard inpatient and outpatient treatment programs. In Slovak conditions, its efficacy has not yet been proven as a superior to TAU, but it appears to be at least as effective. It turns out that TST can be a suitable approach especially for beginning therapists with little experience in providing psychotherapy.

Keywords: transcending self therapy, cognitive behavioral therapy, group psychotherapy, alcohol use disorder

Projekt bol podporený cenou Humphrey Program Alumni Impact Award, ktorú získal prvý autor, a ktorá umožňuje absolventom programu Hubert H. Humphrey Fellowship Program realizovať projekty, ktoré využívajú vedomosti a zručnosti, ktoré nadobudli počas programu. Alumni Impact Awards sú spoločne financované Ministerstvom zahraničných vecí USA a Fondom Fulbright Legacy Fund IIE.

The project was supported by the Humphrey Program Alumni Impact Award, which was awarded to the first author and which allows alumni of the Hubert H. Humphrey

Fellowship Program to implement projects that leverage the knowledge and skills they have acquired during the program. The Alumni Impact Awards are co-funded by the US Department of State and the Fulbright Legacy Fund IIE.

TICHÉ NARODENIE – MODEL PRÁCE S MATKAMI MÝTVORODENÝCH DETÍ.

STILLBIRTH – HOW TO WORK WITH MOTHERS OF STILLBORN BABIES.

Mgr. Tatiana Klempová, Gynekologicko-pôrodnícka klinika, Fakultná nemocnica Trenčín,
Legionárska 28, Trenčín, 91171, SR. +421 907 393 846 tanaviszusova@yahoo.com

ABSTRAKT

Príspevok pojednáva o menežmente práce s hospitalizovanými pacientkami, ktoré prišli o dieťa krátko pred pôrodom (dg. Fetus mortuus) tak, aby sa minimalizovalo riziko vzniku posttraumatickej symptomatiky a naopak sa maximalizovala možnosť posttraumatického rastu. Príspevok uvádza odporúčané postupy od oznamenia diagnózy, cez pobyt v nemocnici, pôrod dieťaťa, rozlúčku s dieťaťom a následnú psychoterapeutickú starostlivosť. Tieto postupy vychádzajú zo zásad krízovej intervencie, psychotraumatologických postupov a smútkovej terapie. Uvedený postup je demonštrovaný na konkrétnych kazuistikách. Cieľom príspevku je zvýšiť povedomie o postupoch, ktoré sú funkčné a oboznámiť s konkrétnymi prípadmi a situáciami z praxe.

Kľúčové slová: fetus mortuus, krízová intervencia, mýtvorodené dieťa, tiché narodenie, trauma a poruchy podmienené stresom v gynekológii.

ABSTRACT

The article discusses about possibilities of management patients with syndrom late intrauterine fetal death (dg. Fetus mortuus, stillborn). Point of view is on minimalization risk of posttraumatic symptoms and create way for posttraumatic growth. The text informs about guidelines, it's splitted to some parts depending on phase of treatment (diagnosis, receiving, hospitalization before the labor, birthgiving, hospitalization after labor, psychotherapy). This strategies are based on crisis intervention, psychothraumatic process and grief therapy. The methodology is demonstrated on case studies. The goal of this elaborate is improve awareness about problem and informate about good-practice and about specific practise situation.

Key words: fetus mortuus, crisis intervention, stillbirth, trauma and stress related disorders in obstetrics.

TERAPIA SEBAPRESIAHNUTÍM V LIEČBE ZÁVISLOSTI OD ALKOHOLU

TRANSCENDING SELF THERAPY IN THE TREATMENT OF ALCOHOL USE DISORDER

Mgr. Adam Kurilla, Katedra psychológie, Filozofická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave, Centrum výskumu psychických porúch, Vedecký park, Univerzita Komenského v Bratislave, Centrum pre liečbu drogových závislostí Bratislava, Hraničná 2, 821 05 Bratislava, t.č. 0911201241, email: kurilla@cpldz.sk

PhDr. Zuzana Kamendy, PhD., Centrum pre liečbu drogových závislostí Bratislava, Hraničná 2, 821 05 Bratislava, t.č. 0911201241, email: kurilla@cpldz.sk

ABSTRAKT

Úvod: Terapia sebapresiahnutím (TS) je integratívna kognitívno-behaviorálna liečba závislostí. Ide o manualizovaný skupinový psychoterapeutický program pozostávajúci zo 4 modulov a 20 sedení. Cieľom práce bolo porovnať účinnosť tohto programu s obvyklou psychoterapeutickou liečbou závislosti od alkoholu v Centre pre liečbu drogových závislostí Bratislava.

Metódy: Výskumná vzorka pozostávala zo 79 participantov (33 % žien), ktorí sa liečili kvôli závislosti od alkoholu. Priemerný vek bol 46,8 rokov (SD 12,5). V 4 terapeutických skupinách bola pacientom poskytnutá obvyklá liečba (OL) a v 4 bola aplikovaná TS. V TS skupinách bolo zaradených 39 a v OL skupinách 40 pacientov. Terapeuti poskytujúci TS boli zaškolení a supervidovaní autorom prístupu. Indikátory účinnosti terapie boli relaps, retencia a kompliancia v liečbe, psychopatológia meraná Hopkins Symptom Checklist - 25 a kvalita života meraná WHOQOL-BREF. Pacienti v TAU a TS skupine sa na začiatku protokolu signifikantne nelíšili v žiadnej z porovnávaných charakteristik. Terapeuti v OL skupine mali signifikantne dlhšiu prax.

Výsledky: Neboli zistené žiadne štatisticky signifikantné rozdiely v účinnosti medzi TS a TAU.

Diskusia: Diskutované sú možné príčiny diskrepancií s predchádzajúcimi prácami, kde sa TS javila ako účinnejšia v porovnaní s OL.

Závery: TS je manualizovaný psychoterapeutický program, ktorý sa svojimi vlastnosťami hodí do štandardných ústavných i ambulantných liečebných programov. V slovenských podmienkach sa jeho účinnosť zatiaľ nepreukázala ako nadradená OL, ale javí sa minimálne rovnako efektívny. Ukazuje sa, že TS môže byť vhodným prístupom najmä pre začínajúcich terapeutov s malými skúsenosťami s poskytovaním psychoterapie.

Kľúčové slová: terapia sebapresiahnutím, kognitívno-behaviorálna terapia, skupinová psychoterapia, závislosť od alkoholu

ABSTRACT

Introduction: Transcending Self Therapy (TST) is an integrative cognitive-behavioral treatment of addictions. It is a manualized group psychotherapy program consisting of 4 modules and 20 sessions. The aim of the study was to compare the efficacy of this program with the usual psychotherapeutic treatment of alcohol dependence in the Center for Treatment of Drug Dependencies Bratislava.

Methods: The research sample consisted of 79 participants (33% women) who entered treatment for alcohol use disorder. The mean age was 46.8 years (SD 12.5). In 4 therapeutic groups, the patients received treatment as usual (TAU) and in 4 they received TST. There were 39 patients in the TST groups and 40 patients in the TAU groups. Therapists providing TST were trained and supervised by the author of TST. Indicators of therapy efficacy were relapse, retention and treatment compliance, psychopathology as measured by Hopkins Symptom Checklist - 25 and quality of life as measured by WHOQOL-BREF. Patients in the TAU and TST groups did not differ significantly at the beginning of the protocol in any of the compared characteristics. Therapists in the TAU group had significantly longer experience.

Results: No statistically significant differences in efficacy were found between TST and TAU.

Discussion: Possible causes of discrepancies with previous works are discussed, where TST appeared to be more effective compared to TAU.

Conclusions: TST is a manualized psychotherapeutic program, which with its properties fits into standard inpatient and outpatient treatment programs. In Slovak conditions, its efficacy has not yet been proven as a superior to TAU, but it appears to be at least as effective. It turns out that TST can be a suitable approach especially for beginning therapists with little experience in providing psychotherapy.

Keywords: transcending self therapy, cognitive behavioral therapy, group psychotherapy, alcohol use disorder

Projekt bol podporený cenou Humphrey Program Alumni Impact Award, ktorú získal prvý autor, a ktorá umožňuje absolventom programu Hubert H. Humphrey Fellowship Program realizovať projekty, ktoré využívajú vedomosti a zručnosti, ktoré nadobudli počas programu. Alumni Impact Awards sú spoločne financované Ministerstvom zahraničných vecí USA a Fondom Fulbright Legacy Fund IIE.

The project was supported by the Humphrey Program Alumni Impact Award, which was awarded to the first author and which allows alumni of the Hubert H. Humphrey

Fellowship Program to implement projects that leverage the knowledge and skills they have acquired during the program. The Alumni Impact Awards are co-funded by the US Department of State and the Fulbright Legacy Fund IIE.

PROGRAM DENNÉHO PSYCHIATRICKÉHO STACIONÁRA AKO PRÍLEŽITOSŤ K SPOLUTVORBE S PACIENTMI

DAILY PSYCHIATRIC STATIONARY PROGRAM AS AN OPPORTUNITY TO COOPERATE WITH PATIENTS

MUDr. Peter Fedorčuk, PhDr. Monika Piliarová, PhD., Denné centrum duševného zdravia PRAEMIUM – PERMANSIO s.r.o., Spišské námestie 4, Košice, Slovensko, 0907 933 214 permansio@gmail.com

ABSTRAKT

Denný psychiatrický stacionár ponúka svoje služby a aktivity od roku 2002 doteraz. Obdobie pandémie bolo frustráciou a previerkou odolnosti na oboch stranách, poskytovateľa ako i pacientov, ktorým sa menil program podľa nariadení. Využitie online priestoru a aktivizácia pacientov v ich rodinnom a sociálnom prostredí bola výzvou počas posledných dvoch rokov. Reakcie pacientov ako i rodinných príslušníkov ponúkame prostredníctvom výpovedí a sledovaní návštevnosti, zapájaní sa do aktivít a presahov z prostredia stacionára do rodinného a naopak. Forma stretávania nadobúdala rôzne rozmery a pocity spolupatričnosti sa stali nielen slovom ale i zážitkom. Vlastná aktivizácia v zmysle vystúpenia z komfortných zón sa predpokladala i u personálu ako i u pacientov. Denný program sa aktuálne opäť stáva rutinou, obohatenou o spoluprácu a návrhy pacientov. Poster ponúka príklady aktivizácie a program stacionára počas pandémie.

Kľúčové slová : denný psychiatrický stacionár, aktivizácia, seba aktualizácia.

ABSTRACT

Daily psychiatric stationary has been offering its services and activities since 2002. The pandemic period was a frustration and resilience test on both sides, both the provider and the patients who changed the program under the regulations. Using online space and activating patients in their family and social environment has been a challenge over the last two years. We offer the reactions of patients as well as family members through statements and monitoring of attendance, involvement in activities and overlaps from the hospital environment to the family and vice versa. The form of the meeting took on different dimensions and feelings of belonging became not only a word but also an experience. Self-activation in terms of leaving the comfort zones was expected for both staff and patients. The daily program is now becoming a routine, enriched with

cooperation and patient suggestions. The poster offers examples of activation and a hospital program during a pandemic.

Key words: daily psychiatric stationary, activation, self - updating

KOGNITÍVNA A PSYCHOMOTORICKÁ STIMULÁCIA SENIOROV POMOCOU EXPRESÍVNYCH TECHNÍK.

COGNITIVE AND PSYCHOMOTOR STIMULATION OF SENIORS BY ART TECHNIQUES.

Mgr. et Mgr. Jana Janičová, Agapé Senior Park, zariadenie pre seniorov, 930 33 Horný Bar, SR. +421 907 823 990, janicova@agapeseniorpark.sk

ABSTRAKT

Starnutie je nezvratný biologický proces, ktorý redukuje kognitívne funkcie a je sprevádzaný množstvom zmien na biologickej, psychickej aj sociálnej úrovni. Aktivizácia s cieľom zvyšovania kvality života, podpory v oblasti duševného zdravia a zlepšenia mentálneho stavu zohráva kľúčovú úlohu. Zvolenie vhodnej intervencie môže pozitívne ovplyvniť ťažkosti rizikovej skupiny seniorov s miernym kognitívnym deficitom, prispieť k spomaleniu postupu ochorenia a podporiť sebestačnosť. V príspevku sa zaoberáme nefarmakologickými prístupmi a technikami ako účinným prostriedkom na zlepšenie kvality života seniorov. Cieľom je monitorovať kognitívne a psychomotorické funkcie, náladu, socializáciu seniorov v podmienkach domova sociálnych služieb pomocou expresívnych techník. Postupy sú smerované na spracovanie pocitov, saturáciu potrieb, harmonizáciu vzťahov, udržanie zdravia, poskytnutie zmysluplnnej činnosti klienta v zariadení aj pomoc seniorom uvedomovať si zmysel života.

Kľúčové slová: kognitívna stimulácia, aktivizácia, seniori, expresívne techniky

ABSTRACT

Ageing is an irreversible biological process that reduces cognitive functions and it is accompanied by a number of changes at the biological, psychological and social level. A key role plays an activation aimed to improve a quality of life, mental health support and improvement of mental health state. An appropriate choice of an intervention can positively affect the difficulties of risk groups of seniors with mild cognitive deficits, contribute to slowing down the progression of the disease and promoting self-sufficiency. The paper deals with non-pharmacological approaches and techniques as effective means of improving the quality of life of seniors. The aim is to monitor cognitive and psychomotor functions, mood, socialization of seniors in the nursing home by using art techniques. The procedures are aimed at processing feelings,

saturating needs, harmonizing relationships, keeping the health, providing clients meaningful daily activity in the facility and helping seniors to realize the meaning of life.

Key words: cognitive stimulation, activation, seniors, art techniques

POSKYTOVÁNÍ PSYCHOTERAPIE BĚHEM PANDEMIE COVID-19

PROVISION OF PSYCHOTHERAPY DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Ing. Mgr. Zdeněk Meier, Ph.D., Olomouc University Social Health Institute, Palacky University Olomouc, Křížkovského 511/8, Olomouc, 779 00, Česko, +420 603 496 710, zdenek.meier@oushi.upol.cz

Prof. Ing. Mgr. et Mgr. Peter Tavel, Ph.D., Olomouc University Social Health Institute, Palacky University Olomouc, Mgr. Klára Maliňáková Ph.D., *Olomouc University Social Health Institute, Palacky University Olomouc, MUDr. Natalia Kaščáková Ph.D., *Olomouc University Social Health Institute, Palacky University Olomouc/ Psychiatric-Psychotherapeutic Outpatient Clinic, Pro Mente Sana, Bratislava, Slovakia

ABSTRAKT

Psychoterapeuti na celém světě čelili bezprecedentní situaci v souvislosti s výskytem nového koronavirovýho onemocnění (COVID-19). V rámci boje proti rychlému šíření viru bylo potřeba se pokud možno vyhýbat přímému kontaktu s ostatními. Psychoterapie online proto představovala cennou možnost, jak pokračovat v péči o duševní zdraví během pandemie COVID-19. Tato studie zkoumala obavy psychoterapeutů z nákazy COVID-19 během psychoterapie face to face a hodnotila, jak se poskytování psychoterapie změnilo v důsledku situace s COVID-19 a zda existují rozdíly s ohledem na zemi (Německo, Slovensko a Česko) a pohlaví.

Klíčová slova: Covid-19, Psychoterapie, Online, Osobně, Pohlaví

ABSTRACT

Psychotherapists around the world are facing an unprecedented situation with the outbreak of the novel coronavirus disease (COVID-19). To combat the rapid spread of the virus, direct contact with others has to be avoided when possible. Therefore, remote psychotherapy provides a valuable option to continue mental health care during the COVID-19 pandemic. The present study investigated the fear of psychotherapists to become infected with COVID-19 during psychotherapy in personal contact and assessed how the provision of psychotherapy changed due to the COVID-19 situation and whether there were differences with regard to country (Germany, Slovakia, Czechia) and gender.

Keywords: Covid-19, Psychotherapy, Online, Face To Face, Gender

STRES, KTERÝ ZAŽÍVALI PSYCHOTHERAPEUTI BĚHEM PANDEMIE COVID-19

STRESS EXPERIENCED BY PSYCHOTHERAPISTS DURING THE PANDEMIC COVID-19

Ing. Mgr. Zdeněk Meier, Ph.D., Olomouc University Social Health Institute, Palacky University Olomouc, Křížkovského 511/8, Olomouc, 779 00, Česko, +420 603 496 710, zdenek.meier@oushi.upol.cz

Prof. Ing. Mgr. et Mgr. Peter Tavel, Ph.D., Olomouc University Social Health Institute, Palacky University Olomouc, Mgr. Klára Maliňáková Ph.D., *Olomouc University Social Health Institute, Palacky University Olomouc, MUDr. Natalia Kaščáková Ph.D., *Olomouc University Social Health Institute, Palacky University Olomouc/ Psychiatric-Psychotherapeutic Outpatient Clinic, Pro Mente Sana, Bratislava, Slovakia

ABSTRAKT

Pandemie koronavirového onemocnění (COVID-19) vyvolala u většiny světové populace obrovské stresové reakce a psychoterapie plnila v dané době důležitou ochrannou službu proti tomuto stresu. Poněkud opomíjená otázka však zní: Jak stresující byla epidemie COVID-19 pro samotné psychoterapeuty? Hlavním cílem této studie bylo zjistit, zda dispoziční odolnost předpovídá vnímaný stres, který psychoterapeuti uváděli v průběhu epidemie COVID-19. V této studii jsme se zabývali otázkou, zda se psychoterapeuti během epidemie COVID-19 cítili být stresováni.

Klíčová slova: Stress, Psychotherapy, COVID-19

ABSTRACT

The coronavirus disease (COVID-19) pandemic elicited huge stress responses in most world populations, and at this time psychotherapy is an important protective service against this stress. However, a somewhat neglected question is: How stressful was the COVID-19 outbreak for psychotherapists themselves? The main aim of the present study was to investigate whether dispositional resilience predicted the perceived stress reported by psychotherapists during the COVID-19 outbreak.

Keywords: Stress, Psychotherapy, COVID-19

TRINÁSTE KOMNATY PANICKEJ ÚZKOSTI

THE THIRTEENTH CHAMBERS OF PANIC ANXIETY

MUDr. Daniel Ralaus, Denný psychiatrický a psychoterapeutický stacionár FN Trenčín,
0908701775, mail: ralausdano@hotmail.com

ABSTRAKT

Časť pacientov s panickou úzkostou neprofituje z psychoterapie tak, ako by sme očakávali, zároveň vnímame u nich slabší efekt psychofarmakologickej liečby. Predpokladáme, že na formovaní symptómov sa vo zvýšenej miere podieľali negatívne zážitky v detstve, často už v preverbálnom období. Rozvoj afektívnych neurovied v posledných rokoch nám umožňuje lepšie porozumieť nielen spôsobu, akým dochádza k vzniku a udržiavaniu týchto symptómov, ale zároveň poskytuje dôležité implikácie pre farmakoterapiu a hlavne psychoterapiu. V neposlednom rade prispieva k zmene nášho vnímania panickej úzkosti z užšieho fenomenologického na komplexnejšie etiologické hľadisko a tým môže meniť aj niektoré doteraz zaužívané diagnostické kategórie.

Kľúčové slová:panická úzkosť, neuroafektívne okruhy, včasná vzťahová traumatizácia

ABSTRACT

There is a group of patients with panic anxiety, who do not benefit from psychotherapy as we would expect, along with lower effect of psychopharmacological treatment. We assume more significant influence of adverse childhood experiences in formation of the symptoms, often in preverbal period. Progress of affective neuroscience in the last years has enabled better understanding of formation and persistence of the symptoms and at the same time provided us with important implications for pharmacotherapy and especially psychotherapy. Last but not least it has contributed to the change of perspective from a narrow phenomenological to a more complex ethiological view and it can lead to changes in some of the common diagnostic categories.

Key words: panic anxiety, neuroaffective circuits, early relational traumatization

STRETNUTIE S ARTETERAPEUTICKÝMI TECHNIKAMI AKO PRIESTOR PRE POSILNENIE SEBA BEZ SEBAPOŠKODZOVANIA

EXPERIENTIAL ENCOUNTER WITH ART THERAPY TECHNIQUES AS A SPACE FOR STRENGTHENING YOURSELF WITHOUT SELF-HARM

PhDr. Monika Piliarová, PhD., Denné centrum duševného zdravia Facilitas n.o., Spišské námestie 4, Košice, Slovensko, 0907 933 214 facilitas@post.sk

Spoluautor : Mgr. Melánia Macková, Denné centrum duševného zdravia Facilitas n.o., Spišské námestie 4, Košice, Slovensko, 0907 933 214 facilitas@post.sk

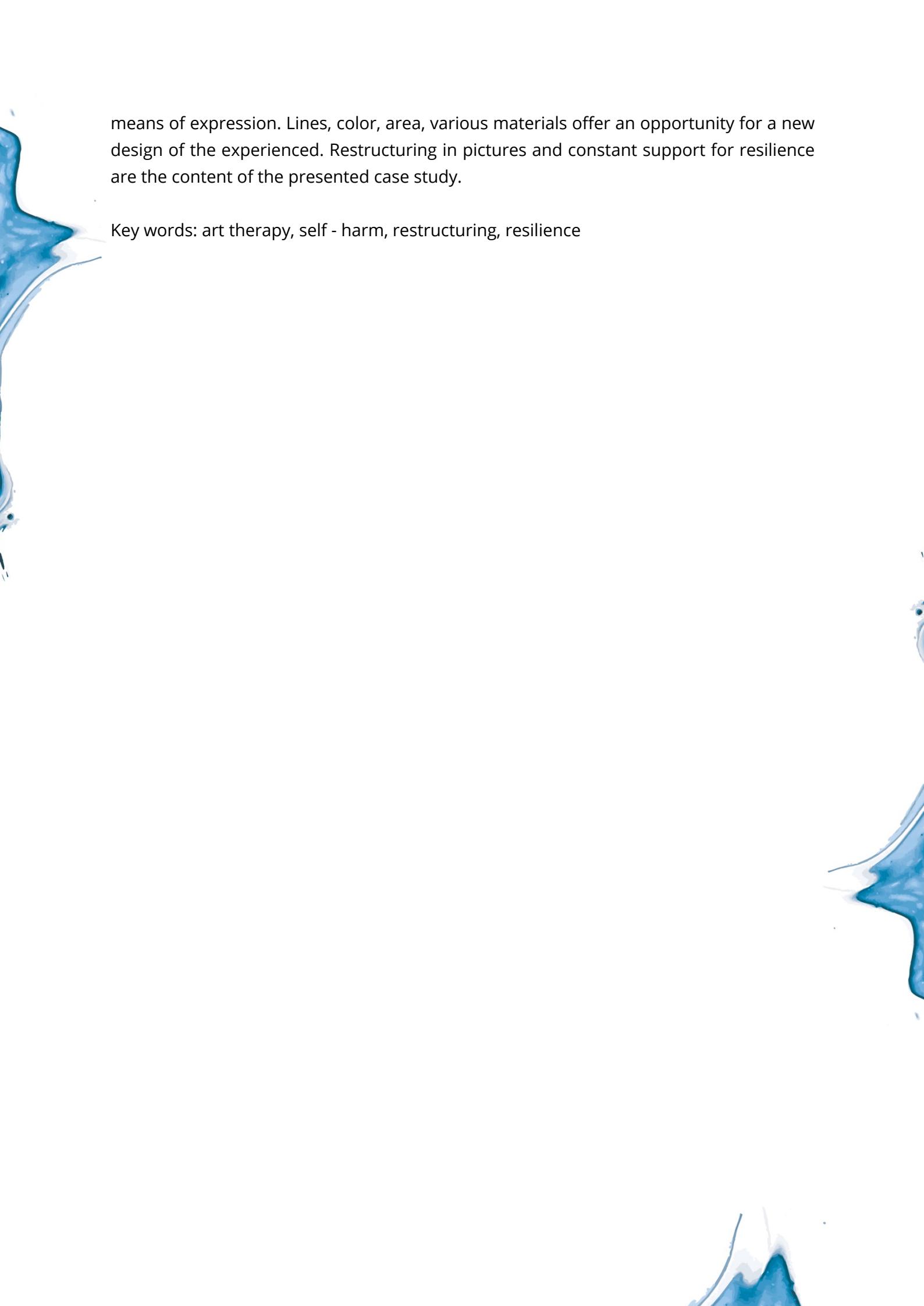
ABSTRAKT

Verbalizovať prežívanie, pocity, myšlienky v 14 rokoch života, keď sa ocitnete mimo domova, mimo svojich blízkych, ktorí vlastne sú označení za tých, ktorí Vám škodia a ľudia okolo Vás tvrdia, že Vám chcú pomôcť sa zdá byť na začiatku takmer nemožné. Zmena zo dňa na deň, postupy, ktoré sa dejú vo Váš prospech a následné ponuky terapií, ktoré vlastne nie je možné celkom odmietnuť. Vďaka ochote a trpežlivosti odborných pracovníkov sa ukazuje, že sedenia a sprevádzanie neboli len odsedeným časom mimo školských povinností. Tu sa stretávame s klientkou, ktorá online i naživo sa prostredníctvom arteterapeutických techník konfrontuje so zmenami a vyjadrovaním prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov uchopuje svoje emočné prežívanie. Línie, farba, plocha, rôzne materiály ponúkajú príležitosť k novému stvárňovaniu prežívaného. Reštrukturalizácia v obrazoch a neustála podpora reseliencie sú obsahom predkladanej kazuistickej štúdie.

Kľúčové slová : arteterapia, sebapoškodzovanie, reštrukturalizácia, reseliencia.

ABSTRACT

Verbalizing the experiences, feelings, thoughts in the 14 years of life, when you find yourself away from home, outside your loved ones, who are actually labeled as those who harm you and people around you say that they want to help you, it seems almost impossible at the beginning. Day-to-day change, procedures that work in your favor, and subsequent therapies that can't actually be rejected altogether. Thanks to the willingness and patience of the professionals, it turns out that the sessions and accompaniment were not just off-hours. Here we meet a client who, online and live, is confronted with changes through art therapy techniques, and she grasps her emotional experience through artistic

The background of the page features a large, abstract graphic element in the corners and along the sides. It consists of thick, expressive brushstrokes in shades of blue, white, and light grey, creating a dynamic and organic feel.

means of expression. Lines, color, area, various materials offer an opportunity for a new design of the experienced. Restructuring in pictures and constant support for resilience are the content of the presented case study.

Key words: art therapy, self - harm, restructuring, resilience

PÁRY FRUSTROVANÉ NEPLODNOSŤOU A ICH NEVEDOMÉ FANTÁZIE O POČATÍ A PLODENÍ.

COUPLES FRUSTRATED BY INFERTILITY AND THEIR UNCONSCIOUS FANTASIES ABOUT CONCEPTION AND PROCREATION.

PhDr. Zuzana Kráčmarová Turáková, Individuálna a párová psychoanalytická psychoterapia, Čínská 18, 160 00 Praha 6 – Bubeneč, ČR. +420 737 116 881
www.zuzanakracmarova.cz

ABSTRAKT

Príspevok sa venuje teoretickým východiskám neplodnosti z pohľadu psychoanalytického prístupu a poskytuje pohľad na psychogénne príčiny neplodnosti páru a na počatie ako na dôležitý intrapsychický a interpersonálny proces vo vývoji jedinca, páru. Vo výskumnej časti sa zameriavame na niekoľko klinických javov, ktoré sa dotýkajú neplodnosti a ktoré sa objavujú v praxi psychoanalytickej praktizujúceho individuálneho a párového terapeuta. Centrom našej pozornosti je nevedomie, chápane ako súbor nevedomých fantázií týkajúcich sa počatia, plodenia a s ním súvisiace fenomény: intrapsychický konflikt jedinca, nevedomé motivácie ohľadom túžby mať dieťa, zvládnutie odrípovskej situácie, voľba objektu lásky, identifikácia s materstvom a otcovstvom, sexualita páru a párová kolúzia viazaná na neplodnosť. Výskumný súbor zahŕňa päť heterosexuálnych párov s diagnózou idiopatickej neplodnosti, ktoré absolvovali liečbu umelého oplodnenia (IVF) stali rodičmi jedného a viac detí. Výsledky výskumu poukázali na prepojenie určitého typu konštelácie páru, jeho nevedomých fantázií, nevedomých konfliktov, ktoré pôsobia ako prekážka v plodnosti páru a zároveň i prekážka na ceste k materstvu či otcovstvu.

Kľúčové slová: neplodnosť, metódy asistovanej reprodukcie, IVF, počatie, tehotenstvo, nevedomé fantázie, nevedomé motivácie, voľba objektu lásky, sexualita a primárna scéna, túžba po dieťati, nevedomé vzťahové presvedčenie, identifikácia s materstvom a otcovstvom, psychoterapia a symbolický priestor.

ABSTRACT

The post deals with the theoretical basis of infertility from the perspective of a psychoanalytic approach and provides insight into the psychogenic causes of infertility of the couple and conception as an important intrapsychic and interpersonal process in the development of the individual, the couple. In the research part, we focused on several

clinical phenomena that affect infertility and that appear in the practice of psychoanalytically practicing individual and couple therapists. The focus of our attention was unconsciousness, understood as a set of unconscious fantasies about conception, procreation and related phenomena: intrapsychic conflict of an individual, unconscious motivations about the desire to have a child, coping with an oedipal situation, choosing the object of love, identification with motherhood and fatherhood, sexuality of couple and couple infertility collusion. The research group included five heterosexual couples diagnosed with idiopathic infertility who became parents of one or more children after undergoing artificial insemination (IVF). The results of the research pointed to the connection of a certain type of constellation of a couple, its unconscious fantasies, unconscious conflicts, which act as an obstacle in the couple's fertility and at the same time an obstacle on the way to motherhood or fatherhood.

Key words: infertility, methods of assisted reproduction, IVF, conception, pregnancy, unconscious fantasies, unconscious motivations, choice of the object of love, sexuality and primary scene, desire for a child, unconscious relationship beliefs, identification with motherhood and paternity, and symbolic space.

METODA ASSYST: NOVÁ PERSPEKTIVA KRIZOVÉ INTERVENCE

PhDr. et. Mgr. Zuzana Čepelíková, Klinický psychológ a psychoterapeut na poli paliatívnej a intenzívnej medicíny vo Všeobecnej fakultnej nemocnici v Prahe, Český inštitút pro psychotraumatologii a EMDR z.s, Bryksova 761/42, 19800 Praha 9, ČR.
+420 604 995 572 zuza.n@post.cz

ABSTRAKT

Jak se vypořádat s následky hromadných neštěstích, přírodních katastrof nebo válečných zkušeností? Jak pracovat v situacích, kde je více zasažených než dostupné péče? Dr. Ignacio Jarero z Mexika se svým týmem od 90. let rozvíjel skupinové formy krizové intervence přímo v terénu při různých událostech. Výsledkem je propracovaný systém navazující péče od protokolů pracující s akutní stresovou poruchou po přetrvávající dlouhodobý stres a rozvinuté positraumatické poruchy. V přednášce představím metodu krizové intervence Assyst, její opěrné body a aplikaci z praxe.